

Protokoll 9/2025

fört vid Miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde
tisdagen den 4 november 2025 kl. 17:00-17:20, Gamla
biblioteket, Tekniska nämndhuset

Ledamöter

Åsa Lindhagen (MP) Ordförande
Elin Hjelmestam (L) Vice ordförande
Felicia Schartner Giertha (S)
Bjarne Snis Sigtryggsson (S) §§1-4, §§6-15, §§18-20
Frida Nehrfors Hultén (V)
Leo Müller (V)
Torbjörn Erbe (M)
Fritz Lennaárd (M)
Elin Böhlin (M)
Anders Edin (SD)
Ashna Ibrahim (C)
Celal Altun (S) ersätter Fredrik Pettersson (S)
Elsa Wiberg (S) ersätter Emelie Stark (S)
Carl Houston (S) §5 ersätter Bjarne Snis Sigtryggsson (S) pga jäv

Ersättare

Carl Houston (S) §§1-4, §§6-15, §§18-20
Katarina Krönenstedt (S)
Jonas Santesson (V)
Eva Darolf Linnros (V)
Torbjörn Ebérus (M)
Ergün Erdal (M)
Josefine Axelsson (M)
Gabriel Kroon (SD)
Joakim Rönnbäck (L)
Maja Boström (C)

Övriga närvarande

Lykke Ask Nämndsekreterare
Cindy Falquet Lindh Borgarrådssekreterare §§1-15, §18, §20
Monika Gerdhem Avdelningschef
Anna Hadenius Förvaltningschef
Daniel Persson Avdelningschef
Maria Svanholm Avdelningschef
Björn Söderlund Utvecklingschef
Emily Tjäder Avdelningschef
Malin Tappefur Avdelningschef
Felicia Nipstrand Balod Tjänsteman §§1-15, §18, §20
Li Sampson Tjänsteman §§1-15, §18, §20
Arne Jamtrot Tjänsteman §§1-15, §18, §20

Justerare Åsa Lindhagen, Elin Hjelmestam

Datum för justering 2025-11-12

Paragraf §§1-15, §§18-20

Sekreterare Lykke Ask

§ 1**Fastställande av föredragningslista**

MF 2024/152

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att fastställa utsänd föredragningslista.

**§ 2
Närvarorätt**

MF 2024/153

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt vid dagens sammanträde till Felicia Nipstrand Balod, Arne Jamtrot och Li Sampson.

§ 3**Val av justerare och tid för justering**

MF 2024/154

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) att tillsammans med ordföranden Åsa Lindhagen (MP) justera dagens protokoll.

Justering sker senast onsdagen den 12 november 2025.

§ 4**Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och
hälsoskyddsnämnden**

MF 2024/155

Beslut

Det finns inga inkomna skrivelser att anmäla vid dagens sammanträde.

§ 5**Anmälan av delegationsbeslut fattade inom
miljöförvaltningen**

MF 2024/156

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med den 6 september 2025 till och med den 10 oktober 2025.

Jäv

Bjarne Snis Sigtryggsson (S) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- MF 2024/156-44 05 Anmälan av beslut fattade på delegation
- MF 2024/156-41 Anställningsbeslut MHN 250930
- MF 2024/156-43 Delegationslista MHN 2025-09-30 till nämndledamöter
- MF 2024/156-42 Tilldelningsbeslut till nämnden
- MF 2024/156-45 2025-21426 Remiss av promemorian En ny miljöprövningsmyndighet
- MF 2024/156-46 2024-12458 Ansökan om tillstånd till bortledning av grundvatten från en ledningstunnel benämnd Akallatunneln

§ 6**Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor**

MF 2024/157

Inget protokoll finns att anmäla vid dagens sammanträde.

§ 7**Sammanträdestider 2026 för miljö- och
hälsoskyddsnämnden****Dnr 2025-20640**

MF 2025/154

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att fastställa datum för sammanträdestider 2026 enligt följande:

20 januari (verksamhetsplan 2026)
17 februari (verksamhetsberättelse 2025)
17 mars
21 april (flerårsbudget)
19 maj
9 juni (tertiärrapport 1)
25 augusti
29 september (tertiärrapport 2)
3 november
8 december

2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att fastställa datum för möte med miljö- och hälsoskyddsnämndens och fastighetsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor till den 3 november, i anslutning till nämndens ordinarie sammanträde.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/154-1 07 2025-20640 Sammanträdestider 2026 för miljö- och hälsoskyddsnämnden

§ 8**Riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad****Remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/1165****Dnr 2025-18741**

MF 2025/132

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/132-2 08 2025-18741 Riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad_slutversion
- MF 2025/132-2.1 08 2025-18741 Bilaga 1. Riktlinje för externa remisser i Stockholms stad
- MF 2025/132-2.2 08 2025-18741 Bilaga 2. KS tjänsteutlåtande

§ 9**Nedskrivning av kundfordringar från år 2024****Dnr 2025-19296**

MF 2025/146

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar om nedskrivning av kundfordringar, specificerade i tjänsteutlåtandets bilaga 1, från år 2024.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) och Ashna Ibrahim (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Liberalerna och Centerpartiet vill framhålla vikten av att nämnden har välfungerande rutiner och processer för att säkerställa att kundfordringar hanteras effektivt och att intäkter verkligen kommer in. När fordringar måste skrivas ner innebär det inte bara en bokföringsteknisk åtgärd utan också ett faktiskt bortfall av intäkter för verksamheten. Det är därför avgörande att nämnden ser över hur fakturering, uppföljning och indrivning kan stärkas för att minska risken för framtida kundförluster. Bristande rutiner inom detta område leder till minskade egna intäkter och skapar i förlängningen ett behov av att täcka upp med skattemedel. Dessa medel bör i stället användas där de gör störst nytta, till att utveckla och förbättra verksamheten och till att säkra kvaliteten i det arbete som utförs för stadens invånare.

Vi anser därför att nämnden behöver vidta konkreta åtgärder för att förebygga kundförluster och stärka det ekonomiska ansvaret i organisationen.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/146-1 09 2025-19296 Nedskrivning av kundfordringar från år 2024
- MF 2025/146-1.1 09 2025-19296 Bilaga 1 Konstaterade kundförluster 2024

§ 10**Svar på skrivelse av Anders Edin (SD) och Gabriel Kroon (SD) om konsekvensanalys gällande textilinsamling****Dnr 2025-17432**

MF 2025/144

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ander Edin (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Jag vill börja med att tacka förvaltningen för svaret på vår skrivelse. Det är alltid värdefullt att få en redogörelse för hur arbetet fortskrider.

Samtidigt tycker vi Sverigedemokrater att svaret är alldeles för passivt. EU:s krav på separat textilinsamling gäller redan nu, men staden väljer att vänta på nationella riktlinjer innan man ens börjar titta på hur infrastrukturen faktiskt ser ut. Det är svårt att förstå den inställningen.

Stockholm borde ligga steget före, inte stå stilla tills vi får besked uppifrån. Att hänvisa allt ansvar till Stockholm Vatten och Avfall är visserligen formellt korrekt, men det fritar inte nämnden från att visa ledarskap. Om vi redan nu ser att systemet inte fungerar överallt, då borde vi agera, inte vänta.

Jag ser själv hur ojämnt det fungerar i olika stadsdelar. På vissa håll finns fungerande insamling, men i andra delar av staden är det långt till närmaste plats där man kan lämna

textilier. Det gör att mycket fortfarande hamnar i restavfallet.

Det minsta vi borde göra är att ta fram en enkel nulägesbild över hur insamlingen fungerar i praktiken. Annars riskerar vi att stå handfallna när kraven ska uppfyllas, och stockholmarna förtjänar bättre än så.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/144-1 10 2025-17432, Tjut, Skrivelse från SD, Textilinsamling
- MF 2025/144-1.1 10 2025-17432, Bilaga, Skrivelse från SD, Textilinsamling

§ 11**Vattenprovtagning vid Stockholms strandbad - Resultat från sommaren 2025****Dnr 2025-19384**

MF 2025/145

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens redovisning.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna tjänsteutlåtandet till berörda stadsdelsnämnder, verksamhetsutövare och Havs- och vattenmyndigheten.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Liberalerna ser mycket positivt på att 96 procent av årets vattenprover vid stadens strandbad visade på tjänligt vatten. Resultatet visar att Stockholms badvatten överlag håller hög kvalitet och att de insatser som görs för att övervaka och upprätthålla god hygienisk standard ger resultat. Samtidigt är det viktigt att de prover som klassas som tjänliga men med anmärkning följs upp och att åtgärder vidtas där det finns återkommande problem. God vattenkvalitet är en grundförutsättning för att baden ska vara trygga och attraktiva för alla stockholmare.

Liberalerna vill också betona vikten av att fler platser i staden görs tillgängliga för bad och rekreation. Stockholm är en stad omgiven av vatten och det är naturligt att invånarna ska kunna använda det för friluftsliv och återhämtning. För att det ska bli möjligt behöver nämnden fortsätta arbetet tillsammans

med berörda förvaltningar för att identifiera nya badplatser och skapa förutsättningar för fler trygga och välskötta bad i hela staden. På så sätt kan fler stockholmare få del av de rekreativa värden som stadens vattenmiljöer erbjuder.

Ashna Ibrahim (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholm är en vattenstad, och för Centerpartiet är det självklart att stockholmarna ska kunna bada nära där man bor. Det är därför vi under lång tid drivit på för fler badplatser, fler bryggor och en samlad strategi för att förbättra vattenkvaliteten – inte minst mot de återkommande problemen med gäss, där vi efterfrågat långsiktiga och platsanpassade åtgärder.

Det är också Centerpartiet som redan tidigare låtit genomföra egna provtagningar vid potentiella badplatser – med resultat som visade att fler bad i Stockholm är fullt möjliga. Centerpartiet har dessutom föreslagit en stadsövergripande samordning av vattenfrågorna, för att undvika den stuprörslogik som idag gör att ansvar och åtgärder faller mellan nämnder och förvaltningar.

När majoriteten nu presenterar resultat från sina provtagningar två år senare är det välkommet – men det är också ett bevis på att de följer efter, inte leder. Det är hög tid att gå från prat till genomförande.

Stockholm behöver fler badplatser, bättre vattenvård och tydligt ansvarstagande. Vi förväntar oss att majoriteten nu levererar – i praktiken, inte bara i rapportform.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/145-1 11 2025-19384 Vattenprovtagning vid Stockholms strandbad - Resultat från sommaren 2025
- MF 2025/145-1.1 11 2025-19384 Bilaga 1, Provtagningsresultat ordinarie badplatser 2025
- MF 2025/145-1.2 11 2025-19384 Bilaga 2, Provtagningsresultat Trafikkontorets platser under utredning 2025

§ 12**Inrättande av Ålstensskogen-Storskogens naturreservat****Dnr 2025-19399**

MF 2025/147

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förslaget och föreslår att kommunfullmäktige förklarar Ålstensskogen och Storskogen som naturreservat, enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/147-1 12 2025-19399 Gemensamt tjut om inrättande av Ålstensskogen och Storskogen naturreservat
- MF 2025/147-1.1 12 2025-19399 Bilaga 1. Förslag till beslutsdokument om bildande av Ålstensskogen och Storskogens naturreservat inklusive bilagor

§ 13**Fokus på Mälaren 2024 – årsrapport från Mälarens
vattenvårdsförbund****Dnr 2025-17263**

MF 2025/151

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna anmälan av Mälarens vattenvårdsförbunds årsrapport Fokus på Mälaren 2024.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända tjänsteutlåtandet för kännedom till Mälarens vattenvårdsförbund.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ashna Ibrahim (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Mälaren är både Stockholms dricksvatten och en av våra viktigaste rekreationsmiljöer. Årsrapporten visar att klimatförändringar och övergödning fortsätter att påverka sjön, inte minst genom syrgasbrist i djupbottnarna i bland annat Granfjärden, Skarven och Fiskarfjärden. Det ökar risken för internbelastning av fosfor, vilket i sin tur driver algbloomningar och försämrar vattenkvalitet.

Det här är ett tydligt besked: Vi kan inte nöja oss med övervakning – vi måste genomföra åtgärder.

Centerpartiet har länge drivit att vattenfrågor måste hanteras i hela avrinningsområdet, inte bara inom Stockholms gränser. Vattnet känner inga kommungränser – därför måste lösningarna vara gemensamma. Vi har också föreslagit ökade satsningar på biotopförbättringar, som våtmarker, strandzoner

och naturbaserade reningslösningar, som både minskar näringsläckage och stärker ekosystemen.

I vår budget för Stockholms stad föreslår vi därför en blå investeringsmiljard för att gå från rapport till åtgärd – med fokus på renare vatten, bättre dagvattenhantering och ekologisk restaurering runt Mälaren.

Mälaren ska vara ren, levande och badbar – idag och för kommande generationer. Det kräver långsiktighet, samverkan och investeringar.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/151-1 13 2025-17263 Årsrapport Mälarens vattenvårdsförbund
- MF 2025/151-1.1 13 2025-17263 Bilaga 1 Årsrapport Mälarens vattenvårdsförbund

§ 14**Svealandskusten 2025 – årsrapport från Svealands
kustvattenvårdsförbund****Dnr 2025-16395**

MF 2025/152

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna anmälan av Svealands kustvattenvårdsförbunds årsrapport Svealandskusten 2025.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända tjänsteutlåtandet för kännedom till Svealands kustvattenvårdsförbund.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ashna Ibrahim (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholms kustvatten är en central del av stadens identitet och livskvalitet. Årsrapporten från Svealands kustvattenvårdsförbund visar tydligt att fosforhalterna fortfarande är för höga i stora delar av våra kustvatten, och att ingen av vattenförekomsterna når god status. Detta påverkar ekosystemen, badvattnet och den biologiska mångfalden i våra skärgårdsnära miljöer.

Samtidigt visar rapporten att åtgärder ger effekt när de väl genomförs – förbättringen i Brunnsviken efter sedimentfällningen är ett tydligt exempel. Problemet är inte brist på kunskap, utan att åtgärdstakten är för låg och att arbetet behöver samordnas bättre.

Centerpartiet har därför drivit att vattenarbetet måste stärkas genom biotopförbättringar, såsom restaurerade lekområden,

bättre strandzoner, kustvåtmarker och främjande av rovfiskbestånd. Vi ser också ett fortsatt behov av att samordna insatserna i hela avrinningsområdet, eftersom problemen inte uppstår inom en kommun och inte kan lösas där heller.

För att gå från uppföljning till faktiskt genomförande har vi i vår budget för Stockholm föreslagit en blå investeringsmiljard, med fokus på just kustrestaurering, minskad näringsbelastning och förbättrade livsmiljöer för fisk och fågel.

Stockholm är en kuststad. Om vi vill att den ska fortsätta vara en levande skärgårdsstad – med rena vatten, fiskrika vikar och trygga bad – måste vi nu öka tempot i åtgärdsarbetet.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/152-1 14 2025-16395 Årsrapport Svealands kustvårdsförbund 2025
- MF 2025/152-1.1 14 2025-16395 Bilaga 1. Årsrapport Svealands kustvattenvårdsförbund

§ 15**Tyresåns vattenvårdsförbund – Verksamhetsberättelse och miljöuppföljning 2024****Dnr 2025-19280**

MF 2025/153

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna anmälan av Tyresåns vattenvårdsförbunds verksamhetsberättelse och miljöuppföljning för år 2024.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända tjänsteutlåtandet för kännedom till Tyresåns vattenvårdsförbund.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ashna Ibrahim (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Tyresåns sjöar och vattendrag är en viktig del av Stockholms blåa rum och vardagsnära natur. Verksamhetsberättelsen visar att genomförda vattenvårdsåtgärder gör skillnad. Men rapporten är samtidigt tydlig: åtgärdstakten är inte tillräcklig om vi ska nå miljökvalitetsnormerna och långsiktigt ha friska sjöar och trygga badvatten. Dagvatten, bräddningar, övergödning och fysiska hinder i vattendragen är fortsatt stora utmaningar. Det löser vi inte genom att enbart följa utvecklingen – utan genom investeringar, samordning och långsiktigt arbete i hela avrinningsområdet.

Centerpartiet har därför drivit på för bättre samordning av vattenarbetet mellan kommunerna och inom staden, och för att biotopförbättringar ska prioriteras – såsom våtmarker, småvatten, restaurerade bäckfåror och fria vandringsvägar. Vi menar också att Stockholm måste öka takten i faktiska

åtgärder, inte enbart i uppföljning och planer.

Det är skälet till att vi föreslagit en blå investeringsmiljard i stadens budget – för att gå från analys till genomförande och säkerställa att våra sjöar och vattendrag förblir levande, friska och tillgängliga för stockholmarna.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/153-1 15 2025-19280 Tyresåns vattenvårdsförbund VB och miljöuppföljning 2024
- MF 2025/153-1.1 15 2025-19280 Bilaga 1. Verksamhetsberättelse 2024
- MF 2025/153-1.2 15 2025-19280 Bilaga 2. Miljöuppföljning 2024

§ 18**Förläggande om att vidta åtgärder gällande ventilation på Ellen Keyskolan****Dnr 2021-9983**

MF 2025/143

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att förelägga Ellen Keyskolans Byggnadsstiftelse med org. nr 802014-2736 enligt förvaltningens förslag till beslut i tjänsteutlåtandets bilaga 1, innebärande att Byggnadsstiftelsen ska vidta åtgärder gällande ventilationen på Ellen Keyskolan enligt åtgärdsförslag daterat den 26 januari 2024 så att:

a) projekterade och uppmätta tilluftsflödet i samtliga klassrum och fritidsverksamheten uppgår till minst 7 l/s per person med ett tillägg av 0,35 l/s per kvadratmeter golvarea, och

b) tilluftflödet tillförs lokalernas utrymmen på sådant sätt att inte andra olägenheter såsom drag, kyla, värme och buller uppstår.

Åtgärderna ska utföras av fackman inom ventilation som ska ta del av detta beslut i dess helhet. Det ankommer på Byggnadsstiftelsen att detta beslut tillhandahålls fackmannen.

Åtgärderna ska slutföras snarast möjligt och skriftlig redovisning av vidtagna åtgärder ska vara nämnden tillhanda senast 60 veckor efter det att beslutet vunnit laga kraft.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Ashna Ibrahim (C) reserverar sig med hänvisning till sitt förslag om återremiss och sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1. Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida

Nehrfors Hultén m.fl. (V) och Anders Edin (SD) föreslår (se beslutet).

2. Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Ashna Ibrahim (C) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- a) att i första hand återremittera ärendet.

- b) att i andra hand avslå ärendet samt att därutöver anföra följande:

För oss är det en självklarhet att Stockholms skolor, liksom andra verksamheter, ska ha tillräcklig ventilation för att säkerställa att de som vistas i lokalerna inte drabbas av hälsoproblem. Ur det perspektivet är det positivt att förvaltningen utför noggrann och regelbunden tillsyn för att säkerställa att så är fallet. Bristande ventilation kan, utöver att göra luften tung i takt med att koldioxid byggs upp, också leda till att höga halter av allergener eller i värsta fall gifter ackumuleras i luften. Något som kan vara särskilt irriterande för personer med allergier, astma och liknande. Att luftutbytet är tillräckligt stort för att förhindra detta i Stockholms skolor är av stor vikt, och att förvaltningen utför kontroller är ett prioriterat arbete.

Förvaltningens tillsyn präglas generellt av professionalism, saklighet och ett lösningsorienterat bemötande. Stadens kontrollanter ska möta företagare, eller som i det här fallet en stiftelse, med respekt och söka hitta lösningar som fungerar för alla parter samt säkerställer att kraven uppfylls. Detta är inte minst viktigt då många av stadens fastigheter är äldre och därmed byggda till en annan standard, vilket kan göra ombyggnationer svåra att genomföra. Tillsynen bör exempelvis inkludera respekt för att modeller och tumregler inte alltid ger ett med verkligheten överensstämmande resultat. Tillsynen bör också i så hög grad som möjligt ske på basis av fakta, iakttaga avvikelser eller mätvärden. Vidare bör förvaltningens kommunikation med dem som tillsynas vara ärlig, rak och utan retoriska grepp. Förvaltningen bör inte beskriva omständigheter på ett sådant sätt att det vilseleder förståelsen eller får något att låta mer eller mindre ingripande än vad det faktiskt är.

Ventilationen på Ellen Keyskolan

Utifrån den information vi fått av förvaltningen förstår vi att staden sedan ett par år har övergått från en metod för att kontrollera ventilation, där uppmätta värden av koldioxid i rummen användes för att säkerställa tillräckligt luftombyte, till en metod där luftombytet räknas fram baserat på uppskattningar i byggnader med

självdrag.

Enligt den äldre metoden, som utförts med några års regelbundenhet, har ventilationen på Ellen key oftast ansetts vara acceptabel. Av vad vi förstått från förvaltningen ska de två kontroller som skett innan den som föranlett detta ärende ha varit godkända. Vid en kontroll 2009 hittades brister som ansågs vara för obetydliga för att föranleda åtgärder.

Med den nya metoden, med beräkningar baserade på uppskattningar, bedöms luftombytet inte bara vara bristande utan fullständigt underdimensionerat, ibland med bara en tvåhundradel av det nödvändiga luftombytet. Sådana resultat bör föranleda en noggrannare analys och faktiska mätningar.

Förvaltningen skriver att rum 1004, som är 54,9 kvadratmeter stort och utrustat med två ventiler, enligt modellen är tillräckligt ventilerat för en tiondels person. För att en person ska kunna vistas i rummet med självdrag krävs alltså 20 ventiler. Det kan mycket väl vara korrekt, men när en beräknad modell ger utfall som kan framstå som absurda bör ytterligare analys göras för att säkerställa att modellen faktiskt speglar verkligheten på ett tillfredsställande sätt.

Modellen tar inte hänsyn till om byggnaden är modern, konstruerad med passivstandard och därmed mycket tät, eller om det, som i det här fallet, handlar om en betydligt otätare konstruktion från det förra sekelskiftet.

Vidare kan det tyckas att om ett rum har tillräcklig ventilation för 0,11 personer, borde de faktiska mätningar av koldioxidhalten som förvaltningen tidigare genomfört visa på kraftiga avvikelser från godkända värden när 250 gånger fler personer vistades i rummet. Därtill kunde man förvänta sig att en sådan situation, med så undermåligt luftombyte, skulle ha lett till klagomål från någon förälder eller anställd, men inte heller det har, vad vi informerats om, inkommit.

Det är förstås den som bedriver en verksamhet som har ansvar för att ta fram lösningar eller påvisa att befintliga lösningar är tillräckliga, inte förvaltningen. Förvaltningen bör dock i sitt bemötande vägleda, hjälpa och göra rimliga avvägningar. I den grad en fördjupad analys visar att den existerande ventilationen inte når riktlinjerna bör förvaltningen pröva om alternativa metoder för att uppnå tillräckligt luftombyte som fastighetsägaren föreslår kan accepteras.

Förvaltningen bör, som komplement till den uppskattningsbaserade beräkningen av ventilationen, genomföra faktiska mätningar som

bekräftar värdena innan förelägganden, som kan vara ödesdigra för den enskilda verksamheten, läggs fram. Det bör även övervägas om vissa av de antagna värdena i modellen bör justeras för faktorer såsom typ av konstruktion, byggnadsår med mera.

Angående förvaltningens kommunikation och den ekonomiska beräkningen

Den ekonomiska beräkning som förvaltningen redovisar i ärendet kan beskrivas som vilseledande. När en kostnad slås ut på alla berörda personer och verksamhetsdagar över två decennier låter allt billigt. Socialnämnden skulle aldrig informera bostadslösa familjer, med två vuxna och två barn, om att de för 205 kronor per boendedygn kan finansiera en bostadsrätt för 6 miljoner över 20 år.

Beräkningen inkluderar inte heller kapitalkostnader. Stadens fastighetsförvaltning räknar med en diskonteringsränta på 5%, vilket vi ibland påtalat är i lägsta laget. Med fem procent i kalkylränta hamnar kostnaden på 27 kronor per elevdag. Men istället för att tala om elevdagar bör kostnaden ställas i relation till skolans samlade ekonomi och investeringen uppgår då till mer än hälften av ett års omsättning för verksamheten.

Förvaltningens kommunikation bör, som nämnts tidigare, vara klar, rättvisande och tydlig. Därtill bör den bemöta den som berörs med respekt. Att tala om en mycket betydande investering som om det rörde sig om någon några kronor är varken rättvisande eller respektfullt. Det förvillar förståelsen för de faktiska omständigheterna och kan inte heller beskrivas som respektfullt mot den vars verksamhet hotas av ett krav på en investering på 13 miljoner.

Sammanfattning

Vår uppfattning är att förvaltningen överlag sköter sin tillsyn med en hög grad av professionalism, med fakta som utgångspunkt och med respekt för den som kontrolleras. Det aktuella ärendet anser vi tyvärr inte lever upp till den nivån. Det framgår inte i underlaget i vilken utsträckning ventilationen faktiskt brister, enbart att den uppskattningsbaserade modell som förvaltningen tillämpar visar det. För att ett föreläggande ska kunna läggas bör faktiska mätvärden som visar på bristerna redovisas. Gällande föreliggande brister bör förvaltningen bemöta aktören med ett lösningsinriktat bemötande för att utreda om andra möjliga och mindre kostsamma lösningar kan vara aktuella.

Beslutsgång i delen om återremiss

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid

dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer därefter övriga förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V) och Anders Edin (SD).

Handlingar i ärendet

- MF 2025/143-1 18 2021-9983 TJUT Föreläggande om att vidta åtgärder gällande ventilation på Ellen Keyskolan
- MF 2025/143-1.2 18 2021-9983 Bilaga 1 Föreläggande om att vidta åtgärder gällande ventilation på Ellen Keyskolan
- MF 2025/143-1.1 18 2021-9983 Bilaga 2 Barnkonsekvensanalys Ellen Keyskolan

§ 19**Upphandling av ramavtal för konsulttjänster****Dnr 2025-19718**

MF 2025/142

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att genomföra upphandling avseende ramavtal med konsulter i enlighet med miljöförvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att uppdra åt förvaltningschefen att genomföra upphandling, fatta tilldelningsbeslut och teckna avtal i enlighet med vad som framgår av miljöförvaltningens tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) och Ashna Ibrahim (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Liberalerna och Centerpartiet vill framhålla de återkommande problemen med stadens omfattande användning av konsulter och de ökade kostnader som detta medför. Vi ser med oro på utvecklingen där stora summor läggs på externa tjänster, samtidigt som det finns tydliga behov av att stärka den interna kompetensen och förbättra uppföljningen av avtal och rutiner. Brister i rutiner och deras efterlevnad riskerar att leda till ineffektiv resursanvändning och ökade kostnader för staden som i längden påverkar möjligheten att prioritera kärnverksamheten.

Mot bakgrund av det ekonomiska läget, där stockholmarna möter både höjda skatter och avgifter, är det särskilt viktigt att stadens nämnder använder skattemedlen på ett ansvarsfullt och effektivt sätt. Varje krona som kan sparas genom bättre

styrning och minskat beroende av konsulter bör i stället användas till verksamheter som direkt kommer invånarna till del.

Vi anser därför att nämnden bör säkerställa att upphandlingar av konsulttjänster präglas av hög transparens, tydlig behovsanalys och god uppföljning. Vi vill se en långsiktig strategi för hur nämnden kan minska sitt beroende av externa konsulter, stärka den interna kompetensen och säkerställa att resurser används där de gör störst nytta för stadens invånare.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/142-1 19 2025-19718 Ramavtalsupphandling Tekniska konsulter_ (002)

§ 20**Förvaltningschefens information**

MF 2024/158

Ingen information lämnas vid dagens sammanträde.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Elin Hedda Susan,Hjelmestam	2025-11-12
Åsa Maria,Lindhagen	2025-11-12